

דבר תורה לשבת

מאת הרב גור גלון

פרשת מטות

כוח הדיבור

בפרשתנו אנו נפגשים עם אחד הכוחות האנושיים הכי חזקים, כוח הדיבור, כוח הדיבור הוא כל כך חזק, שכאשר יהודי יכול בדיבורו ליצור מצוות עשה ואיסור לא תעשה.

כפי שאומרת התורה בפרשת נדרים:

וידבר משה אל ראשי המטות לבני ישראל לאמר, זה הדבר אשר צווה ה' איש כי ידור נדר לה' או השבע שבעה לאסור איסור על נפשו לא יחל דברו ככל היוצא מפיו יעשה

צריך האדם להבין את עוצמת כוח הדיבור שלו, ולהיזהר לעשות את מה שיוצא מפיו, ולהיזהר לא לפוגע בכוח הדיבור, לא לחלל אותו.

כפי שכותב השפת אמת:

בעניין הנדרים ושבועות דכתיב: 'לא יחל דברו', לא יעשה דבריו חולין, מכלל שכוח הדיבור קודש והוא כוח הפה שזכו בני ישראל בכוח התורה. וכל ארבעים שנה שעסק עמהם משה רבינו ע"ה בתורה קבע בהם כוח הקול ולשון הקודש. לכן צווה להם על שמירת הדיבור.

כלומר, מכך שהתורה אומרת 'לא יחל דברו', מכאן לומדים שבמצב המתוקן והרגיל, דיבור האדם הוא קודש, והדיבור התקדש והתעלה בזכות התורה, שניתנה לישראל, שהאדם מדבר בדברי תורה, זה מרומם ומקדש את הדבור כמו שאומר המדרש:

אמר הקב"ה ראה לשונה של תורה מה חביבה שמרפא את הלשון, מנין שכן כתיב 'מרפא לשון עץ חיים', ואין עץ חיים אלא תורה שנאמר: 'עץ חיים היא למחזיקים בה'...

וכפי שאומרת הגמרא:

אמר רבי חמא ברבי חנינא: מה תקנתו של מספרי לשון הרע? אם תלמיד חכם הוא יעסוק בתורה, שנא': 'מרפא לשון עץ חיים'.

וממשיך השפת אמת וכותב:

ונסמכה הפרשה לתמידין ומוספין להיות התפילות במקום תמידין כמו שכתוב: 'ונשלמה פרים שפתינו'. וזהו בכוח פיהם של ישראל כמו הראשונים שהתפללו בשם והיה ניתקן ע"י התפלה שיודעין איך להתפלל בשם היה זה עצמו תיקון הקרבן. וזה

דבר תורה לשבת

מאת הרב גור גלון

שאמר 'ככל היוצא מפיו יעשה', וכמו כן בתורה כמ"ש זאת התורה לעולה בו' העוסק כאלו הקריב בו'. וזה הקול קול יעקב קול בתורה קול בתפלה.

שאדם שומר על דיבורו לדיבור יש כוח, יש לו עוצמה, הדיבור שלו הוא דבר בעל ערך ומשקל, ולכן גם שהוא נושא את קולו, ומתפלל לקב"ה תפילותיו נענות, כפי שממשיך השפת אמת וכותב:

"...וזהו תכלית האדם כמאמר 'כל עמל האדם לפיהו' - לתקן כוח הפה ואז יש בידו כוח החירות להיות נושע בעת צרה".

ובאמת ייחודו של האדם וגדולתו של האדם היא בפיו, כפי שכתב אונקלוס על הפסוק:

"וייצר ה' אלוקים את האדם עפר מן האדמה וייפח באפיו נשמת חיים ויהי האדם לנפש חיה"

"...ונפח באפוהי נשמתא דחיי והות באדם לרוח ממללא"

וכפי שכותב רש"י:

"לנפש חיה - אף בהמה וחיה נקראו נפש חיה, אך זו של אדם חיה שבכולן, שנתווסף בו דעה ודבור"

כלומר גדולתו של האדם היא ביכולת הדיבור שלו, ביכולת שלו לבטא רעיונות, אבל אין הכוונה רק לומר את הרעיונות, אלא הכוונה היא גם ליצור התחייבויות כלפי עצמו וכלפי החברה.

זוהי תמציתה של פרשת נדרים, שהאדם מתחייב ובהתחייבות שלו הוא יוצר מצווה מן התורה, ואיסור מן התורה שאם הוא עובר עליו הוא חייב להביא חטאת, כפי שהעובר על דבר ה' חייב להביא חטאת.

כפי שכותב הרב אייל ורד:

"הדיבור הוא כלי אדיר ורב עוצמה בכוחו לברוא עולמות ולהחריבם, עלינו לדעת איך לשמור עליו, לא לדבר דיבורים נמוכים,

סתמיים, לא לחינם הלשון נמצאת בקו האמצע של הגוף, שבו נמצא גם איבר הברית והיסוד, שניהם קשורים לאותו העניין –

שמירת כוחות החיים מבזבזו ונדילה, מילה שיצאה מפינו היא ניצוץ מנשמת החיים שלנו שיש לשמור עליו שלא יאבד"

יהי רצון שנזכה לשמור את דיבורנו, לקדשו ולטהרו!

שבת שלום!